

FUNCIONES

Exercicios autoavaliables

---

1. Acha o dominio das seguintes funcións:

a. $f(x) = \frac{x+7}{x^2-5x+6}$

b. $g(x) = \frac{\sqrt{x+3}}{x-7}$

c. $h(x) = \ln(x+7)$

2. Calcula $f + g$, $f - g$, $f \cdot g$ e $\frac{f}{g}$ para as funcións $f(x) = \frac{1}{x+1}$ e $g(x) = \frac{x}{2}$

3. Calcula $f \circ g$ e $g \circ f$ para as funcións $f(x) = x^2 + 3$ e $g(x) = \sqrt{2-x}$

4. Calcula a inversa da función $f(x) = \frac{2x+1}{x-5}$

5. Estuda as simetrías das seguintes funcións:

a. $f(x) = x^4 - 3x^2 - 4$

b. $g(x) = -2x^3 + 4x$

c. $h(x) = x^2 - 7$

6. Representa as seguintes parábolas:

a. $y = x^2 - x - 2$

b. $y = -x^2 - x - 2$

7. Un canón lanza un disparo cuxa traxectoria vén dada por $y = -3x^2 + 18x$, con x e y en centos de metros. Calcula a altura máxima e o alcance do disparo.

8. Debuxa a seguinte función definida a anacos e, a partir da súa gráfica, indica cal é o seu dominio e a súa imaxe:

$$f(x) = \begin{cases} x - 1 & \text{se } x < -2 \\ 1 & \text{se } -2 \leq x \leq 2 \\ \log_3(x+1) & \text{se } x \geq 2 \end{cases}$$

Soluciones

---

1. Acha o dominio das seguintes funcións:

a. $f(x) = \frac{x+7}{x^2-5x+6}$

Como a función ten un denominador, descartaremos aqueles valores nos que o denominador valga 0. Para atopar ditos valores imos resolver a ecuación $x^2 - 5x + 6 = 0$.

$$x^2 - 5x + 6 = 0 \rightarrow x = \frac{-(-5) \pm \sqrt{(-5)^2 - 4 \cdot 6}}{2} = \frac{5 \pm 1}{2} = \begin{cases} \frac{5+1}{2} = 3 \\ \frac{5-1}{2} = 2 \end{cases}$$

Entón, $\text{Dom } f = \mathbb{R} - \{2, 3\}$

b. $g(x) = \frac{\sqrt{x+3}}{x-7}$

Como a función ten unha raíz, quedáremos con aqueles valores nos que o radicando sexa non negativo. Para atopar ditos valores temos que resolver a inecuación $x + 3 \geq 0$.

$$x + 3 \geq 0 \rightarrow x \geq -3$$

Por outra banda, ten un denominador, polo que descartaremos aqueles valores que anulen o denominador. Para atopalos resolveremos a ecuación $x - 7 = 0$.

$$x - 7 = 0 \rightarrow x = 7$$

Entón, $\text{Dom } g = [-3, \infty) - \{7\}$.

c. $h(x) = \ln(x + 7)$

Como a función ten un logaritmo, quedáremos con aqueles valores nos que o radicando sexa positivo. Para atopar ditos valores temos que resolver a inecuación $x + 7 > 0$

$$x + 7 > 0 \rightarrow x > -7$$

Entón, $\text{Dom } h = (-7, \infty)$.

2. Calcula $f + g$, $f - g$, $f \cdot g$ e $\frac{f}{g}$ para as funcións $f(x) = \frac{1}{x+1}$ e $g(x) = \frac{x}{2}$.

a. $(f + g)(x) = f(x) + g(x) = \frac{1}{x+1} + \frac{x}{2} = \frac{2+x \cdot (x+1)}{2 \cdot (x+1)} = \frac{2+x^2+x}{2x+2} = \frac{x^2+x+2}{2x+2}$

b. $(f - g)(x) = f(x) - g(x) = \frac{1}{x+1} - \frac{x}{2} = \frac{2-x \cdot (x+1)}{2 \cdot (x+1)} = \frac{2-x^2-x}{2x+2}$

c. $(f \cdot g)(x) = f(x) \cdot g(x) = \left(\frac{1}{x+1}\right) \cdot \frac{x}{2} = \frac{x}{2(x+1)} = \frac{x}{2x+2}$

d. $\left(\frac{f}{g}\right)(x) = \frac{f(x)}{g(x)} = \frac{1}{x+1} : \frac{x}{2} = \frac{2}{x(x+1)} = \frac{2}{x^2+x}$

3. Calcula $f \circ g$ e $g \circ f$ para as funcións $f(x) = x^2 + 3$ e $g(x) = \sqrt{2 - x}$.

a. $(f \circ g)(x) = f(g(x)) = f(\sqrt{2 - x}) = (\sqrt{2 - x})^2 + 3 = 2 - x + 3 = 5 - x$

b. $(g \circ f)(x) = g(f(x)) = g(x^2 + 3) = \sqrt{2 - (x^2 + 3)} = \sqrt{2 - x^2 - 3} = \sqrt{-x^2 - 1}$

4. Calcula a inversa da función $f(x) = \frac{2x+1}{x-5}$.

Escríbese a función da forma $y = \frac{2x+1}{x-5}$, intercambiase x por y e despéxase y :

$$x = \frac{2y+1}{y-5} \xrightarrow{\cdot(y-5)} x(y-5) = 2y+1 \rightarrow xy-5x = 2y+1 \rightarrow xy-2y = 5x+1 \xrightarrow[\text{común y}]{\text{sacamos factor}}$$

$$y(x-2) = 5x+1 \xrightarrow{\div(x-2)} y = \frac{5x+1}{x-2}$$

$$\text{A función inversa é } f^{-1}(x) = \frac{5x+1}{x-2}.$$

5. Estuda as simetrías e os puntos de corte cos eixes das seguintes funcións:

a. $f(x) = x^4 - 3x^2 - 4$

Simetrías:

$$f(-x) = (-x)^4 - 3(-x)^2 - 4 = x^4 - 3x^2 - 4 = f(x) \rightarrow f \text{ é par}$$

Puntos de corte cos eixes:

- $OY(y=0)$: $x^4 - 3x^2 - 4 = 0 \xrightarrow[t=x^2]{t^2-3t-4=0} t = \frac{-(-3) \pm \sqrt{(-3)^2 - 4 \cdot (-4)}}{2} = \frac{3 \pm 5}{2} =$

$$= \begin{cases} \frac{3+5}{2} = 4 \rightarrow (4,0) \\ \frac{3-5}{2} = -1 \rightarrow (-1,0) \end{cases}$$
- $OY(x=0)$: $f(0) = 0^4 - 3 \cdot 0^2 - 4 = -4 \rightarrow (0, -4)$

b. $g(x) = -2x^3 + 4x$

Simetrías:

$$g(-x) = -2(-x)^3 + 4(-x) = -2(-x^3) - 4x = 2x^3 - 4x \neq g(x) \rightarrow g \text{ non é par}$$

$$-g(-x) = -2x^3 + 4x = g(x) \rightarrow g \text{ é impar}$$

Puntos de corte cos eixes:

- $OY(y=0)$: $-2x^3 + 4x = 0 \xrightarrow[\text{factor común}]{x(-2x^2 + 4) = 0} x = 0 \rightarrow (0,0)$
- $OY(x=0)$: $g(0) = -2 \cdot 0^3 + 4 \cdot 0 = 0 \rightarrow (0,0)$

c. $h(x) = x^2 - 7$

Simetrías:

$$h(-x) = (-x)^2 - 7 = x^2 - 7 \neq h(x) \rightarrow h \text{ non é par}$$

$$-h(-x) = -x^2 + 7 \neq h(x) \rightarrow h \text{ non é impar}$$

A función non é simétrica nin antisimétrica.

Puntos de corte cos eixes:

- $OX(y = 0): x^2 - 7 = 0 \rightarrow x^2 = 7 \rightarrow x = \pm\sqrt{7} \rightarrow \left\{ (-\sqrt{7}, 0), (\sqrt{7}, 0) \right\}$
- $OY(x = 0): h(0) = 0^2 - 7 = -7 \rightarrow (0, -7)$

6. Representa as seguintes parábolas:

a. $y = x^2 - x - 2$

i. $a = 1 > 0$, as ramas da parábola están cara arriba.

ii. $\begin{cases} V_x = -\frac{b}{2a} = -\frac{-1}{2} = \frac{1}{2} \\ V_y = f\left(\frac{1}{2}\right) = \left(\frac{1}{2}\right)^2 - \frac{1}{2} - 2 = \frac{1-2-8}{4} = -\frac{9}{4} \end{cases} \rightarrow V\left(\frac{1}{2}, -\frac{9}{4}\right)$

iii. Corte cos eixes:

$$OX(y = 0): x^2 - x - 2 = 0 \rightarrow$$

$$x = \frac{-(-1) \pm \sqrt{(-1)^2 - 4 \cdot (-2)}}{2} = \frac{1 \pm 3}{2} =$$

$$= \begin{cases} 2 \rightarrow (2, 0) \\ -1 \rightarrow (-1, 0) \end{cases}$$

$$OY(x = 0): f(0) = 0^2 - 0 - 2 = -2 \rightarrow (0, -2)$$

iv. Táboa de valores:

x	y
3	4

b. $y = -x^2 - x - 2$.

i. $a = -1 < 0$, as ramas da parábola están cara abaixo.

ii. $\begin{cases} V_x = -\frac{b}{2a} = -\frac{-1}{2 \cdot (-1)} = -\frac{1}{2} \\ V_y = f\left(-\frac{1}{2}\right) = -\left(-\frac{1}{2}\right)^2 - \left(-\frac{1}{2}\right) - 2 = \frac{-1+2-8}{4} = -\frac{7}{4} \end{cases} \rightarrow V\left(-\frac{1}{2}, -\frac{7}{4}\right)$

iii. Corte cos eixes:

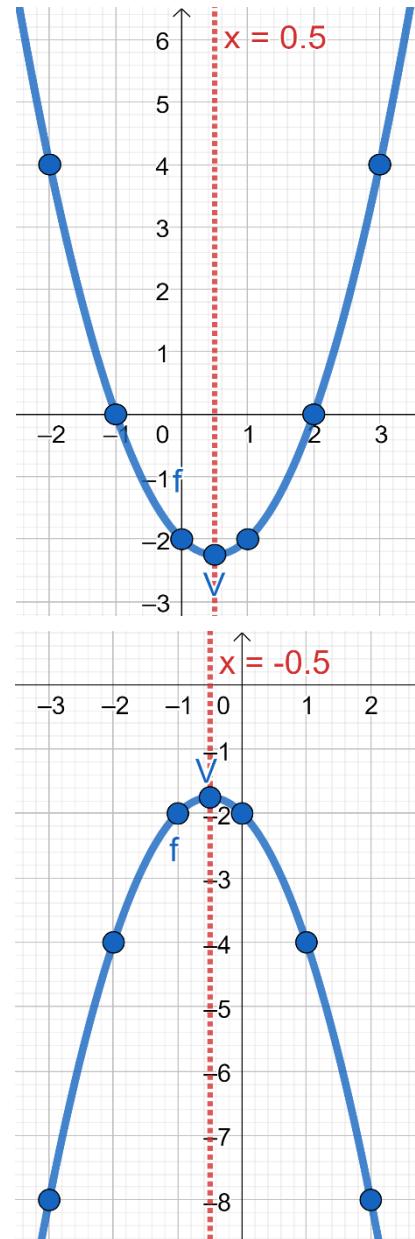
$$OX(y = 0): -x^2 - x - 2 = 0 \rightarrow$$

$$x = \frac{-(-1) \pm \sqrt{(-1)^2 - 4 \cdot (-2)(-1)}}{2 \cdot (-1)} = \frac{1 \pm \sqrt{-7}}{-2} \text{ non ten solución}$$

$$OY(x = 0): f(0) = -0^2 - 0 - 2 = -2 \rightarrow (0, -2)$$

iv. Táboa de valores:

x	y
1	-4
2	-8

7. Un canón lanza un disparo cuxa traxectoria vén dada por $y = -3x^2 + 18x$, con x e y en centos de metros. Calcula a altura máxima e o alcance do disparo.

A traxectoria vén dada por unha parábola, polo tanto, a altura máxima é V_y .

$$V_x = -\frac{b}{2a} = -\frac{18}{2 \cdot (-3)} = 3 \rightarrow V_y = f(3) = -3 \cdot 3^2 + 18 \cdot 3 = 27$$

O alcance do disparo é o punto no que a función volve cortar ao eixe OX:

$$y = 0 \rightarrow -3x^2 + 18x = 0 \rightarrow -3x(x - 6) = 0 \rightarrow x = 0 \text{ e } x = 6.$$

Loxicamente 0 corresponde ao punto no que se atopa o canón, polo que o alcance será $x = 6$.

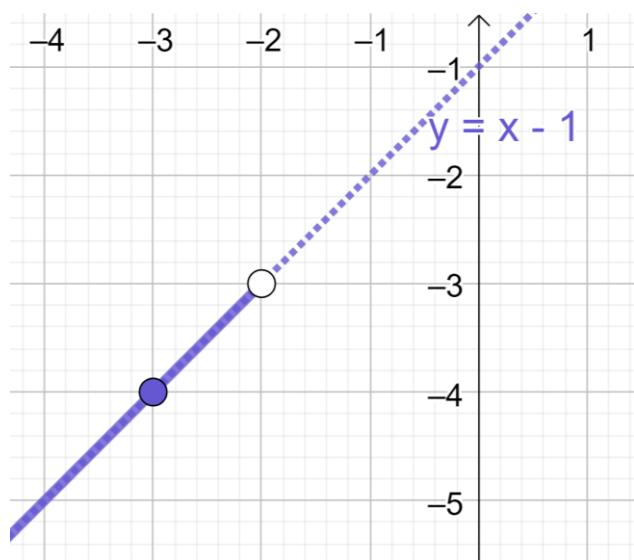
Así, tendo en conta a escala de x e de y, a altura máxima que alcanza é de 2700 m e o alcance é de 600 m.

8. Debuxa a seguinte función definida a anacos e, a partir da súa gráfica, indica cal é o seu dominio e a súa imaxe:

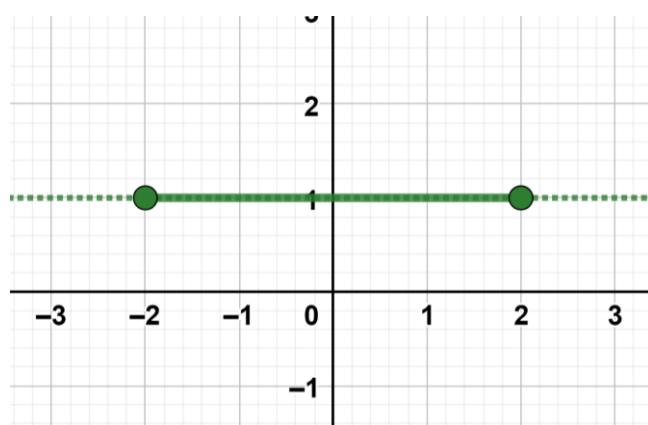
$$f(x) = \begin{cases} x - 1 & \text{se } x < -2 \text{ ①} \\ 1 & \text{se } -2 \leq x \leq 2 \text{ ②} \\ \log_3(x + 1) & \text{se } x \geq 2 \text{ ③} \end{cases}$$

① é unha recta. Para representala facemos unha táboa de valores (tendo en conta o dominio):

x	y
-3	-4
-2	-3

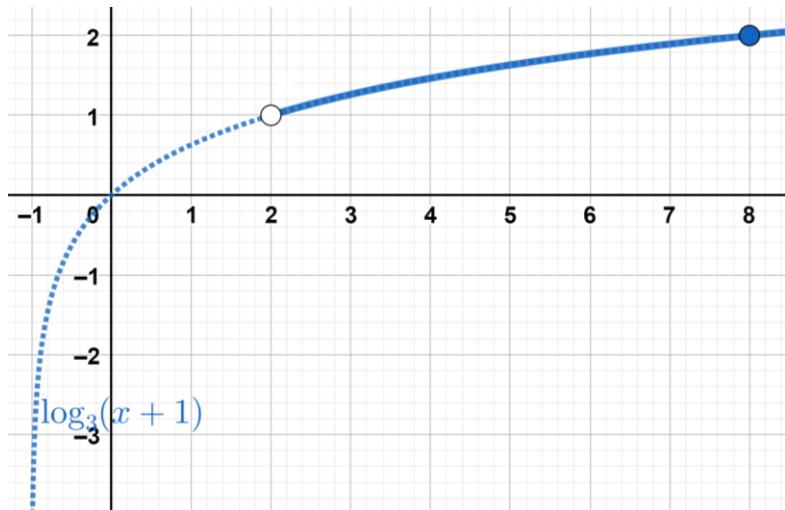

② é unha recta horizontal. Para calquera valor de x, y vale 1.

③ é unha función logarítmica. Facemos unha táboa de valores, usando aqueles que estean no dominio definido en f e que dean valores enteros.

x	y
2	1
8	2

Unimos todos os anacos:

